

**ВНЕСЕНО**

**ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО  
РЕЄСТРУ НОРМАТИВНИХ АКТІВ**



## **ЗАКОН УКРАЇНИ**

### **Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю**

(назва із змінами, внесеними згідно із  
Законом України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

Із змінами і доповненнями, внесеними

Законами України

від 2 жовтня 2003 року N 1220-IV,  
від 4 березня 2004 року N 1579-IV,  
від 4 листопада 2004 року N 2154-IV,  
від 3 березня 2005 року N 2457-IV,  
від 16 квітня 2009 року N 1276-VI,  
від 15 березня 2011 року N 3133-VI

(зміни, передбачені абзацами другим - п'ятим підпункту 1 пункту 2 розділу I  
Закону України від 15 березня 2011 року N 3133-VI, набирають чинності з 1 січня 2012  
року),

від 16 жовтня 2012 року N 5462-VI,  
від 4 липня 2013 року N 410-VII,  
від 2 червня 2015 року N 495-VIII,  
від 17 травня 2016 року N 1369-VIII,  
від 7 лютого 2017 року N 1836-VIII,  
від 19 грудня 2017 року N 2249-VIII,  
від 14 листопада 2019 року N 293-IX,  
від 30 березня 2020 року N 540-IX,  
від 2 червня 2020 року N 646-IX,  
від 2 вересня 2020 року N 851-IX  
(який вводиться в дію з 1 січня 2021 року),  
від 21 травня 2021 року N 1477-IX,  
від 5 листопада 2021 року N 1871-IX

(У тексті Закону цифри "16" замінено цифрами "18" згідно із Законом України від 4 листопада 2004 року N 2154-IV)

(У тексті Закону слова "управління соціального захисту населення" та "орган соціального захисту населення" у всіх відмінках і числах замінено відповідно словами "управління праці та соціального захисту населення" і "орган праці та соціального захисту населення" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 3 березня 2005 року N 2457-IV)

(На 2002 рік рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до цього Закону встановлено у сумі 80 гривень у розрахунку на одну особу згідно із Законом України від 20 грудня 2001 року N 2905-III)

(На 2003 рік рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до цього Закону встановлено у сумі 90 гривень у розрахунку на одну особу згідно із Законом України від 26 грудня 2002 року N 380-IV)

(На 2004 рік розрахунковий розмір, що застосовується при визначенні розмірів державної соціальної допомоги відповідно до цього Закону, встановлено у сумі 100 гривень згідно із Законом України від 27 листопада 2003 року N 1344-IV)

(На 2005 рік розрахунковий розмір, що застосовується при визначенні розмірів державної соціальної допомоги відповідно до цього Закону, встановлено у сумі 150 гривень згідно із Законом України від 23 грудня 2004 року N 2285-IV)

(Розрахунковий розмір, що застосовується при визначенні розмірів державної соціальної допомоги відповідно до цього Закону, з 1 січня 2005 року встановлено у сумі 150 гривень; з 1 квітня 2005 року при визначенні допомоги для інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів - 313 гривень, надбавки на догляд за інвалідом I групи - 406 гривень, надбавки на догляд за дитиною-інвалідом віком до 6 років - 362 гривні, надбавки на догляд за дитиною-інвалідом віком до 18 років - 460 гривень; з 1 липня 2005 року при визначенні допомоги для інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів - 319 гривень; з 1 жовтня 2005 року при визначенні допомоги для інвалідів з дитинства та дітей-інвалідів - 332 гривні, надбавки на догляд за інвалідом I групи - 423 гривні, надбавки на догляд за дитиною-інвалідом віком до 6 років - 376 гривень, надбавки на догляд за дитиною-інвалідом віком до 18 років - 468 гривень згідно із Законом України від 25 березня 2005 року N 2505-IV)

(Установлено, що державна соціальна допомога, призначена відповідно до цього Закону, з 1 жовтня 2017 року перераховується та після цієї дати до встановлення розміру прожиткового мінімуму, який буде більшим за розмір, встановлений на 1 грудня 2017 року та збільшений на 79 гривень, призначається з використанням розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, встановленого на 1 грудня 2017 року Законом України "Про Державний бюджет України на 2017 рік", збільшеного на 79 гривень, згідно із Законом України від 3 жовтня 2017 року N 2148-VIII)

(Установлено, що у період з 1 січня 2021 року по 31 грудня 2021 року надбавка на догляд встановлюється у розмірі: особам з інвалідністю з дитинства, віднесеним до підгрупи А I групи, - 150 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність; на дитину з інвалідністю підгрупи А віком до 6 років - 150 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років; на дитину з інвалідністю підгрупи А віком від 6 до 18 років - 150 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років згідно із Законом України від 2 вересня 2020 року N 851-IX, який вводиться в дію з 1 січня 2021 року)

(У тексті Закону слова "інвалід", "дитина-інвалід" та "інвалід з дитинства" в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами "особа з інвалідністю", "дитина з інвалідністю" та "особа з інвалідністю з дитинства" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 19 грудня 2017 року N 2249-VIII)

Цей Закон відповідно до Конституції України гарантує особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю право на матеріальне забезпечення за рахунок коштів Державного бюджету України та їх соціальну захищеність шляхом встановлення державної соціальної допомоги на рівні прожиткового мінімуму.

## **Стаття 1. Право на державну соціальну допомогу**

Право на державну соціальну допомогу мають особи з інвалідністю з дитинства і діти з інвалідністю віком до 18 років.

(частина перша статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.03.2004 р. N 1579-IV)

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, з питань сім'ї та дітей, організовує роботу щодо призначення та виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю.

(статтю 1 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI,

у зв'язку з цим частини другу - четверту вважати відповідно частинами третьою - п'ятою)

Причина, група інвалідності, строк, на який встановлюється інвалідність, визначаються органом медико-соціальної експертизи згідно із законодавством України з одночасним роз'ясненням особам з інвалідністю з дитинства їх права на державну соціальну допомогу.

(частина третя статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 02.10.2003 р. N 1220-IV)

Перелік медичних показань, що дають право на одержання державної соціальної допомоги на дітей з інвалідністю віком до 18 років, визначається у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю, які мають одночасно право на державну соціальну допомогу відповідно до цього Закону, на пенсію та на державну соціальну допомогу згідно із Законом України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю", призначається за вибором осіб з інвалідністю з дитинства (законних представників осіб з інвалідністю з дитинства, визнаних недієздатними, та дітей з інвалідністю) державна соціальна допомога відповідно до цього Закону або пенсія чи державна соціальна допомога згідно із Законом України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю". При цьому, якщо особа з інвалідністю з дитинства або дитина з інвалідністю має право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника (державну соціальну допомогу дитині померлого годувальника, передбачену Законом України "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю") і державну соціальну допомогу відповідно до цього Закону, ці виплати призначаються одночасно.

(частина п'ята статті 1 в редакції Закону України від 03.03.2005 р. N 2457-IV, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.02.2017 р. N 1836-VIII, від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

Порядок призначення і виплати державної соціальної допомоги, перелік документів, необхідних для призначення допомоги згідно з цим Законом, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

(статтю 1 доповнено частиною шостою згідно із Законом України від 02.06.2020 р. N 646-IX)

## **Стаття 2. Розміри державної соціальної допомоги**

Державна соціальна допомога призначається у таких розмірах:

особам з інвалідністю з дитинства I групи - 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

особам з інвалідністю з дитинства II групи - 80 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

(абзац третій частини першої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 03.03.2005 р. N 2457-IV)

особам з інвалідністю з дитинства III групи - 60 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

(абзац четвертий частини першої статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 04.03.2004 р. N 1579-IV, від 03.03.2005 р. N 2457-IV)

на дітей з інвалідністю віком до 18 років - 70 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Розмір державної соціальної допомоги на дітей з інвалідністю віком до 18 років, інвалідність яких пов'язана з пораненням чи іншим ушкодженням здоров'я від вибухонебезпечних предметів, з урахуванням всіх надбавок, підвищень та інших доплат, у тому числі передбачених Кабінетом Міністрів України, підвищується на 50 відсотків розміру державної соціальної допомоги на дітей з інвалідністю віком до 18 років на підставі документів, визначених Кабінетом Міністрів України. Зв'язок інвалідності з пораненням чи іншим ушкодженням здоров'я від вибухонебезпечних предметів, отриманим дитиною з інвалідністю до 18 років, встановлюється лікарсько-консультативними комісіями закладів охорони здоров'я у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(статтю 2 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 21.05.2021 р. N 1477-IX,

у зв'язку з цим частини другу - четверту  
вважати відповідно частинами третьою - п'ятою)

Прожитковий мінімум визначається відповідно до Закону України "Про прожитковий мінімум" та щорічно затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України і періодично переглядається відповідно до зростання індексу споживчих цін разом з уточненням показників Державного бюджету України.

Розміри державної соціальної допомоги підвищуються у зв'язку із збільшенням прожиткового мінімуму.

Державна соціальна допомога встановлюється в новому розмірі з дня набрання чинності законом про збільшення розміру прожиткового мінімуму.

(частина п'ята статті 2 в редакції  
Закону України від 03.03.2005 р. N 2457-IV)

### **Стаття 3. Надбавка на догляд**

Особам з інвалідністю з дитинства I групи встановлюється надбавка на догляд за ними в розмірі:

особам з інвалідністю з дитинства, віднесеним до підгрупи А I групи, - 200 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність;

*(абзац другий частини першої статті 3 у редакції Закону  
України від 02.09.2020 р. N 851-IX вводиться в дію з 01.01.2022 р.)*

особам з інвалідністю з дитинства, віднесеним до підгрупи Б I групи, - 100 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

*(частина перша статті 3 у редакції  
Законів України від 15.03.2011 р. N 3133-VI,  
від 02.09.2020 р. N 851-IX,  
який вводиться в дію з 01.01.2021 р.)*

Одиноким особам з інвалідністю з дитинства II і III груп, які за висновком лікарсько-консультативної комісії лікувально-профілактичного закладу потребують постійного стороннього догляду, встановлюється надбавка на догляд за ними в розмірі 75 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

*(частина друга статті 3 із змінами, внесеними  
згідно із Законом України від 15.03.2011 р. N 3133-VI,  
у редакції Закону України від 02.09.2020 р. N 851-IX,  
який вводиться в дію з 01.01.2021 р.)*

Надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю підгрупи А встановлюється в розмірі:

на дитину з інвалідністю підгрупи А віком до 6 років - 200 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років;

*(абзац другий частини першої статті 3 у редакції Закону  
України від 02.09.2020 р. N 851-IX вводиться в дію з 01.01.2022 р.)*

на дитину з інвалідністю підгрупи А віком від 6 до 18 років - 200 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років.

*(абзац другий частини першої статті 3 у редакції Закону  
України від 02.09.2020 р. N 851-IX вводиться в дію з 01.01.2022 р.)*

*(частина третя статті 3 у редакції  
Законів України від 04.07.2013 р. N 410-VII,  
від 02.09.2020 р. N 851-IX,  
який вводиться в дію з 01.01.2021 р.)*

Надбавка на догляд за іншою дитиною з інвалідністю встановлюється в розмірі:

на дитину з інвалідністю віком до 6 років - 50 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років;

на дитину з інвалідністю віком від 6 до 18 років - 50 відсотків прожиткового мінімуму для дітей віком від 6 до 18 років.

*(статтю 3 доповнено новою частиною четвертою  
згідно із Законом України від 04.07.2013 р. N 410-VII,  
у зв'язку з цим частини четверту - шосту  
вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою)*

Надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років призначається одному з батьків, усиновителів, опікуну, піклувальнику, які не працюють, не навчаються (крім заочної форми навчання), не проходять службу, не займають виборну посаду і фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю. Надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років також призначається одному з батьків, усиновителів, опікуну,

піклувальнику, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, у відпустці без збереження заробітної плати, у разі якщо дитина з інвалідністю потребує домашнього догляду, і вони фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю. Одному з батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів дитячого будинку сімейного типу, усиновителів, опікуну, піклувальнику надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю підгрупи А, а також одинокій матері (одинокому батьку) надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю призначається незалежно від факту роботи, навчання, служби.

(частина п'ята статті 3 у редакції  
Закону України від 15.03.2011 р. N 3133-VI,  
із змінами, внесеними згідно із  
Законом України від 17.05.2016 р. N 1369-VIII)

При визначенні розмірів надбавок на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю з важкими формами інвалідності, які потребують постійного стороннього догляду або допомоги (прикуті до ліжка, сліпоглухонімі, з психічними вадами тощо) внаслідок захворювань за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України, не може застосовуватися рівень забезпечення прожиткового мінімуму.

При призначенні та виплаті надбавки на догляд застосовуються відповідно статті 4 - 17 цього Закону.

(стаття 3 у редакції Законів  
України від 04.03.2004 р. N 1579-IV,  
від 04.11.2004 р. N 2154-IV,  
від 03.03.2005 р. N 2457-IV)

## **Стаття 4. Період, на який призначається державна соціальна допомога**

Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства призначається на весь час інвалідності, встановленої органами медико-соціальної експертизи.

(частина перша статті 4 із змінами, внесеними згідно із  
Законом України від 04.03.2004 р. N 1579-IV)

На дітей з інвалідністю державна соціальна допомога призначається на строк, зазначений у медичному висновку, який видається у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, але не більш як по місяць досягнення дитиною з інвалідністю 18-річного віку.

(частина друга статті 4 із змінами, внесеними  
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

## **Стаття 5. Строк виплати державної соціальної допомоги у разі зміни групи інвалідності**

У разі зміни групи інвалідності державна соціальна допомога у новому розмірі виплачується особі з інвалідністю з дитинства з дня зміни групи інвалідності, якщо така зміна приводить до збільшення розміру, але з місяця, наступного за тим, в якому встановлена нова група інвалідності, при зменшенні розміру допомоги.

Якщо дитина з інвалідністю, на яку виплачувалася державна соціальна допомога, по досягненні 18-річного віку визнана особою з інвалідністю з дитинства, виплата допомоги продовжується у новому розмірі за її заявою (недієздатним - за заявою опікуна) з дня встановлення групи інвалідності в разі збільшення розміру допомоги, але з місяця, наступного за тим, в якому дитині з інвалідністю встановлена група інвалідності, при зменшенні розміру допомоги.

(стаття 5 у редакції Закону  
України від 04.03.2004 р. N 1579-IV)

## **Стаття 6. Умови поновлення виплати державної соціальної допомоги**

Виплата державної соціальної допомоги зупиняється у випадку пропуску строку перегляду особою з інвалідністю з дитинства або дитиною з інвалідністю, а в разі визнання знову особою з інвалідністю або дитиною з інвалідністю виплата державної соціальної допомоги поновлюється з дня зупинення, але не більш як за один місяць.

Якщо строк перегляду пропущено з поважної причини, виплата державної соціальної допомоги поновлюється з дня зупинення виплати, але не більш як за 3 роки, за умови, що за цей період її визнано особою з інвалідністю або дитиною з інвалідністю. При цьому, якщо при перегляді особи з інвалідністю з дитинства переведено до іншої групи інвалідності (вищої або нижчої), то державна соціальна допомога за зазначений період виплачується за попередньою групою.

(частина друга статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

У разі припинення виплати державної соціальної допомоги внаслідок нез'явлення на перегляд без поважних причин, при наступному визнанні особою з інвалідністю з дитинства або дитиною з інвалідністю, виплата цієї допомоги поновлюється з дня встановлення інвалідності або визнання дитиною з інвалідністю.

## **Стаття 7. Інформація про державну соціальну допомогу**

Органи медико-соціальної експертизи та заклади охорони здоров'я у 3-денний строк зобов'язані надіслати копії акта огляду особи з інвалідністю з дитинства або медичного висновку про визнання дитиною з інвалідністю до місцевої державної адміністрації за місцем проживання особи з інвалідністю з дитинства або батьків, усиновителів, опікуна, піклувальника дитини з інвалідністю.

(частина перша статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Не пізніше 10 днів після надходження документів, зазначених у частині першій цієї статті, місцева державна адміністрація зобов'язана у письмовій формі повідомити особу з інвалідністю з дитинства, а також батьків, усиновителів, опікуна або піклувальника, дитини з інвалідністю про право на державну соціальну допомогу, умови, розмір і порядок її надання.

(частина друга статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

За місяць до закінчення строку виплати державної соціальної допомоги місцева державна адміністрація зобов'язана попередити у письмовій формі особу з інвалідністю з дитинства, а також батьків, усиновителів, опікуна або піклувальника дитини з інвалідністю про причину припинення її виплати.

(частина третя статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

## **Стаття 8. Порядок звернення за призначенням державної соціальної допомоги**

Заява про призначення державної соціальної допомоги подається особою з інвалідністю з дитинства до місцевої державної адміністрації за місцем проживання.

(частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Заява про призначення державної соціальної допомоги особі з інвалідністю I чи II групи, яку визнано недієздатною, а також на дитину з інвалідністю подається одним із батьків, усиновителем, опікуном або піклувальником за місцем свого проживання.

(частина друга статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

До заяви про призначення державної соціальної допомоги повинні бути додані документи про вік особи з інвалідністю з дитинства або дитини з інвалідністю, а також довідка медико-соціальної експертизи або медичний висновок, видані у встановленому порядку.

(частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.11.2021 р. N 1871-IX)

Інформація про місце проживання особи з інвалідністю з дитинства, дитини з інвалідністю, а також батьків, усиновителів, опікуна чи піклувальника, які подали заяву про призначення державної соціальної допомоги, отримується посадовими особами органів праці та соціального захисту населення безоплатно з реєстру територіальної громади відповідно до Закону України "Про надання публічних (електронних публічних) послуг щодо декларування та реєстрації місця проживання в Україні".

(статтю 8 доповнено новою частиною четвертою згідно із Законом України від 05.11.2021 р. N 1871-IX,

у зв'язку з цим частини четверту - дев'яту  
вважати відповідно частинами п'ятою - десятою)

Якщо з заявою звертається опікун або піклувальник, то подається також копія рішення органу опіки і піклування про встановлення опіки чи піклування.

Один із непрацюючих батьків, усиновителів, опікун або піклувальник, які фактично здійснюють догляд за дитиною з інвалідністю віком до 18 років, додатково подають довідку про те, що вони не працюють, видану за місцем проживання.

(частина шоста статті 8 із змінами, внесеними  
згідно із Законом України від 04.03.2004 р. N 1579-IV)

Місцева державна адміністрація, яка прийняла заяву про призначення державної соціальної допомоги, видає заявнику розписку про прийом заяви та доданих до неї документів із зазначенням дати прийому заяви.

(частина сьома статті 8 із змінами, внесеними  
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Днем звернення за призначенням державної соціальної допомоги вважається день прийому заяви з усіма необхідними документами.

Якщо заява про призначення державної соціальної допомоги надсилається поштою і при цьому подаються також всі необхідні документи, то днем звернення за державною соціальною допомогою вважається дата, вказана в поштовому штемпелі місця відправлення заяви.

У тих випадках, коли до заяви додані не всі необхідні документи, заявнику повідомляється, які документи повинні бути подані додатково. Якщо вони будуть подані не пізніше 3-х місяців з дня одержання повідомлення про необхідність подання додаткових документів, то днем звернення за призначенням державної соціальної допомоги вважається день прийому або відправлення заяви про призначення такої допомоги.

## **Стаття 9. Порядок та строки призначення державної соціальної допомоги**

Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства або на дітей з інвалідністю віком до 18 років призначається місцевою державною адміністрацією.

(частина перша статті 9 із змінами, внесеними  
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Заява про призначення державної соціальної допомоги розглядається місцевою державною адміністрацією не пізніше 10 днів після надходження заяви з усіма необхідними документами.

(частина друга статті 9 із змінами, внесеними  
згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Державна соціальна допомога призначається з дня звернення за її призначенням.

## **Стаття 10. Виплата державної соціальної допомоги**

Державна соціальна допомога виплачується державними підприємствами і об'єднаннями зв'язку за місцем проживання особи з інвалідністю з дитинства або батьків, усиновителів, яким призначена допомога на дітей з інвалідністю. Опікуну або піклувальнику державна соціальна допомога виплачується за місцем їх проживання.

Виплата державної соціальної допомоги провадиться щомісячно за поточний місяць у встановлені місцевою державною адміністрацією строки.

(частина друга статті 10 із змінами, внесеними  
згідно із Законами України від 04.03.2004 р. N 1579-IV,  
від 16.10.2012 р. N 5462-VI)

Призначена державна соціальна допомога виплачується особі з інвалідністю з дитинства незалежно від одержуваного нею заробітку, стипендії, аліментів або інших доходів.

(частина третя статті 10 із змінами, внесеними  
згідно із Законами України від 04.03.2004 р. N 1579-IV,  
від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

Державна соціальна допомога, яка призначена на дитину з інвалідністю віком до 18 років, виплачується незалежно від одержання на неї інших видів допомоги.

## **Стаття 11. Виплата державної соціальної допомоги за довіреністю**

Державна соціальна допомога може виплачуватися за довіреністю, порядок оформлення і строк дії якої визначаються законом.

## **Стаття 12. Виплата державної соціальної допомоги за минулий час**

Суми державної соціальної допомоги, призначені, але не витребувані своєчасно одержувачем без поважних причин, виплачуються за минулий час не більш як за 12 місяців перед зверненням за її одержанням.

Суми державної соціальної допомоги, не одержані своєчасно з вини органу, який призначає або виплачує державну соціальну допомогу, або через неможливість отримання цих сум особою з інвалідністю чи її офіційним представником з поважних причин (поважною причиною є перебування особи з інвалідністю на лікуванні, інші причини, які фізично унеможлилювали своєчасне витребування призначених сум державної соціальної допомоги, або інші об'єктивні обставини, коли особа з інвалідністю чи її батьки, усиновителі, опікуни, піклувальники не могли звернутися за їх отриманням), виплачуються за минулий час без обмеження будь-яким строком. При цьому виплата державної соціальної допомоги за минулий час здійснюється виходячи із прожиткового мінімуму, затвердженого на момент її виплати, з компенсацією за несвоечасну її виплату.

(частина друга статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

Невиплату або відмову у виплаті державної соціальної допомоги за минулий час може бути оскаржено у судовому порядку відповідно до закону.

(стаття 12 у редакції Закону України від 02.10.2003 р. N 1220-IV)

## **Стаття 13. Виплата державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю віком до 18 років, які перебувають на повному державному утриманні**

Особам з інвалідністю з дитинства, які перебувають на повному державному утриманні у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, пансіонатах для ветеранів війни та праці, стаціонарних відділеннях територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацевдатних громадян тощо, виплачується 25 відсотків призначеного розміру державної соціальної допомоги.

Різниця між розміром призначеної державної соціальної допомоги особі з інвалідністю з дитинства, яка перебуває у відповідній установі (закладі), і розміром державної соціальної допомоги, яка виплачується особі з інвалідністю з дитинства відповідно до частини першої цієї статті, перераховується установі (закладу), де перебуває особа з інвалідністю з дитинства, за її особистою письмовою заявою або заявою її законного представника. Зазначені кошти зараховуються на рахунки таких установ (закладів) понад бюджетні асигнування і спрямовуються виключно на поліпшення умов проживання в них осіб з інвалідністю у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(частина друга статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

Дітям з інвалідністю із числа сиріт за період перебування на повному державному утриманні державна соціальна допомога виплачується в повному розмірі та перераховується на їх особисті рахунки у банку.

Іншим дітям з інвалідністю, які перебувають у будинках-інтернатах, інших стаціонарних установах (закладах) на повному державному утриманні, призначена державна соціальна допомога виплачується в розмірі 50 відсотків та перераховується на їх особисті рахунки у банку. При цьому частина державної соціальної допомоги, що залишилася після виплати суми державної соціальної допомоги, перераховується на банківський рахунок установи (закладу) за місцем перебування дитини і спрямовується виключно на поліпшення умов проживання дітей.

(стаття 13 в редакції Закону України від 03.03.2005 р. N 2457-IV)

## **Стаття 14. Підстави припинення і відновлення виплати державної соціальної допомоги**

Виплата у повному розмірі державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства в разі влаштування їх до відповідної установи (закладу) на повне державне утримання або зняття з повного державного



утримання відповідно припиняється або відновлюється з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому виникли ці обставини.

У разі влаштування дитини з інвалідністю віком до 18 років до відповідної установи (закладу) на повне державне утримання або зняття з повного державного утримання виплата державної соціальної допомоги на дитину з інвалідністю у повному розмірі відповідно припиняється або відновлюється з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому виникли ці обставини.

При зміні одержувачем державної соціальної допомоги місця проживання виплата цієї допомоги продовжується відповідною місцевою державною адміністрацією за новим місцем проживання. Виплата державної соціальної допомоги продовжується з того часу, з якого вона була припинена за попереднім місцем проживання.

(частина третя статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.04.2009 р. N 1276-VI, від 16.10.2012 р. N 5462-VI) (стаття 14 в редакції Закону України від 03.03.2005 р. N 2457-IV)

## **Стаття 15. Виплата допомоги на поховання**

У разі смерті особи з інвалідністю з дитинства або дитини з інвалідністю члену її сім'ї або особі, яка здійснила поховання, виплачується на вибір допомога на поховання в розмірі двомісячної суми державної соціальної допомоги згідно із цим Законом або допомога на поховання чи відшкодування витрат на поховання згідно з іншими нормативно-правовими актами.

(частина перша статті 15 у редакції Закону України від 15.03.2011 р. N 3133-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.12.2017 р. N 2249-VIII)

Допомога на поховання виплачується незалежно від строку звернення за її виплатою.

## **Стаття 16. Джерела покриття витрат на виплату державної соціальної допомоги**

Покриття витрат на виплату державної соціальної допомоги здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

(частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.11.2019 р. N 293-IX)

У Державному бюджеті України статті видатків на надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю є захищеними і фінансуються у першочерговому порядку.

(статтю 16 доповнено частиною другою згідно із Законом України від 04.03.2004 р. N 1579-IV)

## **Стаття 17. Оскарження рішення органу, що призначає державну соціальну допомогу, та відповідальність посадових осіб за порушення цього Закону**

Рішення органу, що призначає державну соціальну допомогу, може бути оскаржене у відповідних органах виконавчої влади або у судовому порядку.

Посадові особи, з вини яких несвоєчасно виплачується державна соціальна допомога, несуть відповідальність відповідно до закону.

## **Стаття 18. Прикінцеві положення**

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2001 року.

2. У разі якщо щомісячний розмір державної соціальної допомоги з надбавкою на догляд особам з інвалідністю з дитинства підгрупи А 1 групи не досягає розміру державної соціальної допомоги з надбавкою на догляд, що виплачується на дітей з інвалідністю підгрупи А віком від 6 до 18 років, здійснюється щомісячна доплата у сумі, що не вистачає до зазначеного розміру.

(пункт 2 статті 18 у редакції  
Закону України від 02.06.2015 р. N 495-VIII)

2<sup>1</sup>. У разі пропуску в період здійснення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), передбачених карантинном, встановленим Кабінетом Міністрів України, строку переогляду особою з інвалідністю з дитинства або дитиною з інвалідністю виплата державної соціальної допомоги не зупиняється до закінчення терміну дії зазначених заходів з подальшим проведенням перерахунку розміру виплаченої державної соціальної допомоги на підставі заяви та результатів переогляду особи з інвалідністю з дитинства або дитини з інвалідністю.

(статтю 18 доповнено пунктом 2<sup>1</sup> згідно із  
Законом України від 30.03.2020 р. N 540-IX)

2<sup>2</sup>. Вжити заходи щодо недопущення зменшення розміру виплат державної соціальної допомоги, а також проведення індексації виплат, після завершення здійснення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), передбачених карантинном, встановленим Кабінетом Міністрів України.

(статтю 18 доповнено пунктом 2<sup>2</sup> згідно із  
Законом України від 30.03.2020 р. N 540-IX)

3. Кабінету Міністрів України:  
підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України, що впливають із цього Закону;  
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;  
забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України  
м. Київ  
16 листопада 2000 року  
N 2109-III

Л. КУЧМА